Kullanıcı ve Grup Yönetimi

Kullanıcı Kavramı

Sistemi kullanan her kişinin bir kullanıcı hesabı/kimliği vardır. Kullanıcı kimlikleri yetkilendirme ve işlem kayıtları için kullanılmaktadır.

Sisteme kullanıcı adı ve parola ile giriş yapılır. Her kullanıcıya bir kullanıcı numarası (uid) atanır. Sistem üzerinde yaptığı tüm işlemler bu uid üzerinden takip edilir. Dosya, dizin ve aygıt denetimleri uid ile yapılmaktadır. Her kaynağın bir sahibi vardır ve bu sahiplik bilgisi uid ile kontrol edilmektedir.

/etc/passwd dosyasında kullanıcı bilgileri bulunur. Her satır bir kullanıcıyı temsil etmektedir. kullanıcı adı – parola – uid – gid – kişisel bilgiler – ev dizini – kabuk bilgisi

/etc/shadow dosyasında kullanıcıların şifrelenmiş parolaları tutulmaktadır.

Yetkili Kullanıcı root

En yetkili kullanıcı root'tur ve kullanıcı numarası (uid) 0'dır. Tüm sistem üzerinde her türlü hakka sahiptir.

Kullanıcı İşlemleri

adduser – useradd – usermod – deluser – userdel – passwd

Kullanıcı Bilgilerinin Gözlemi

who – sistemde çalışan kullanıcıları, sisteme giriş zamanları ile birlikte listelemektedir.
w – sistemde çalışan kullanıcıları ve hangi programları çalıştırdıklarını listelemektedir.
whoami – sistemi hangi kullanıcı kimliği ile kullandığınızı ve ne zaman giriş yaptığınızı göstermektedir.

id – kullanıcı kimliği ve grup üyelikleri görüntülenir.
groups – kullanıcının üye olduğu grupları listeler.
finger – kullanıcı bilgileri görüntülenir.

Kullanıcı Grupları / Grup Kavramı

Kullanıcılar en az bir gruba üyedirler. Kullanıcılar gibi gruplarında kimlikleri ve id numaraları vardır (gid, group id). Yetki ve erişim hakları gruplara vermek mümkündür. Kullanıcılar birden fazla gruba dahil edilebilir.

/etc/group dosyasında grup bilgileri bulunur. Parolaları /etc/gshadow dosyasında bulunur. grup adı – grup parolası – gid – gruba üye kullanıcılar

Grup İşlemleri

groupadd – groupdel – gpasswd – groups – addgroup – delgroup

Ayrıcalıklı Kullanıcı

/etc/sudoers sudo grubu